

WOO-III.410.89.2024.MM.2

Prezydent Miasta Kalisza
Główny Rynek 20
62-800 Kalisz

Dotyczy: projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kalisza.

Pismem z 12.02.2024 r. (data wpływu: 13.02.2024 r.), znak: WSR.BR.062.03.05.2024, uzupełnionym pismem z 08.03.2024 r. (data wpływu: 11.03.2024 r.), znak: WSR.BR.062.03.05.2024 Prezydent Miasta Kalisza, na podstawie art. 48 ust. 1 w związku z ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), *zwanej dalej ustawą ooś*, zwrócił się z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kalisza.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zgodnie z art. 48 ust. 4 pkt 1 ustawy ooś odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy.

Z informacji zawartych w projekcie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kalisza, udostępnionym na stronie internetowej www.bip.kalisz.pl w zakładce „Konsultacje społeczne” (dostęp: 15.02.2024 r., godz. 8:21), wynika, że obecnie obowiązuje „Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kalisza”, przyjęty uchwałą nr XLI/512/2017 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 27 lipca 2017 r., zmieniony uchwałą nr XLIX/657/2018 Rady Miasta Kalisza z dnia 1 marca 2018 r. i uchwałą nr XLVI/634/2021 Rady Miasta Kalisza z dnia 25 listopada 2021 r.

Pismem z 19.06.2017 r., znak: WOO-III.410.400.2017.JM1.2 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zaopiniował projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kalisza wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W odniesieniu do pierwszej zmiany ww. dokumentu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w piśmie z 27.02.2018 r., znak: WOO-III.410.61.2018.PW.3 stwierdził, że projekt zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kalisza” nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Również w odniesieniu do drugiej zmiany ww. dokumentu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w piśmie z 27.10.2021 r., znak: WOO-III.410.566.2021.AM.2 stwierdził, że dla projektu zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kalisza” możliwe jest odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W piśmie z 12.02.2024 r. napisano, że „Gminny Program Rewitalizacji opracowywany jest dla obszaru rewitalizacji Miasta Kalisza, który obejmuje swoim zasięgiem ściśle centrum

Kalisza, ograniczone ulicami Al. Gen. Władysława Sikorskiego, ul. Warszawską, ul. Winiarską, ul. Ciepłą, granicą północno-zachodnią działki nr ewid. 2/20 (obręb 033 Tyniec) usytuowaną na terenie Stadionu Miejskiego, Kanałem Bernardyńskim, rzeką Prosną, ul. Szlak Bursztynowy, ul. Nowy Świat, ul. Harcerską, ul. Poznańską oraz Al. Wojska Polskiego”. Z powyższego wynika, że obszar objęty projektem zmiany Programu znajduje się w granicach jednej gminy, tj. miasta Kalisz.

W piśmie z 12.02.2024 r. stwierdzono, że wprowadzane do Programu zmiany stanowią niewielką modyfikację dotychczas obowiązującego dokumentu i dotyczą:

- „opisu sposobu realizacji przez GPR dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych (str. 8-11)”;
- „listy planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (str. 70-107)”;
- „aktualizacji opisu przedsięwzięć komplementarnych (str. 113-117), które są realizowane na terenie całego Miasta Kalisza, a więc także na obszarze rewitalizacji, którego dotyczy Program, a które realizują cele i kierunki działań opisane w GPR. Zmiana polega na wykreśleniu zadań, których realizacja została zakończona przed opracowaniem dokumentu”;
- „niezbędnych zmian w dokumentach strategicznych Miasta Kalisza w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym (str. 118). Zmiana polega na odwołaniu się do nowego dokumentu – tj. Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkalnym Miasta Kalisza na lata 2022-2026”;
- „planowania i zagospodarowania przestrzennego (str. 120). Zmiana polega na wprowadzeniu opisu uchwalonego w 2021 roku Miejscowego planu rewitalizacji Jabłkowski-Podgórze. Ponadto wykreślono rekomendację odnośnie opracowania i uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem społecznego budownictwa czynszowego”;
- „ram finansowych realizacji Programu (str. 127). Dokonano korekty ram finansowych z uwagi na zmiany wprowadzone w liście planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w pkt 2 powyżej”.
- „struktury zarządzania (str. 127-133), w ramach której zaproponowano niezbędne zmiany dotyczące funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji Miasta Kalisza”;
- „kosztów zarządzania (str. 133). Zmiana dotyczy oszacowania kosztów zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji do 2028r., tj. do momentu zakończenia obowiązywania ustanowionej w 2018r., na podstawie obowiązującego GPR, Specjalnej Strefy Rewitalizacji”.

Z informacji zawartych w piśmie z 12.02.2024 r. wynika, że „w projekcie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano do realizacji 67 przedsięwzięć rewitalizacyjnych, spośród których 52 (...) znajdowało się w poprzednich edycjach dokumentu”. W projekcie zmiany Programu wyznaczono 15 nowych planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, dla których określono m.in. lokalizację i zakres działań przewidzianych w ramach ich realizacji.

Do nowo planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych należą:

- „Budowa Filharmonii Kaliskiej” (przedsięwzięcie nr 7),
- „Węzeł przesiadkowy (w tym parking Park&Ride)” (przedsięwzięcie nr 60),
- „Centrum Aktywności Mieszkańców II” (przedsięwzięcie nr 4),
- „Modernizacja pomieszczeń Galerii Tarasina przy ul. Kolegialnej 4 – Tarasin 2” (przedsięwzięcie nr 5),
- „Wielokulturowy szlak turystyczny” (przedsięwzięcie nr 6),
- „Dom Seniora” (przedsięwzięcie nr 16),
- „Centrum Sportów Wodnych nad Prosną” (przedsięwzięcie nr 26),
- „Przebudowa budynku przedszkola zlokalizowanego w Parku Miejskim w Kaliszu w celu jego dostosowania do wymogów przeciwpożarowych – Etap II” (przedsięwzięcie nr 37),

- „Glinofrajda pracownia ceramiczna” (przedsięwzięcie nr 12)
- „Inkubator Rzemiosła” (przedsięwzięcie nr 15),
- „Rozbudowa skateparku w Ogródku Jordanowskim” (przedsięwzięcie nr 23),
- „Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury - rozszczelnienie placu przy Młodzieżowym Domu Kultury” (przedsięwzięcie nr 28),
- „Remont Mostu Trybunalskiego nad rzeką Prosną” (przedsięwzięcie nr 61),
- „Centrum wsparcia dla obłożnie chorych” (przedsięwzięcie nr 18),
- „Rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej” (przedsięwzięcie nr 59).

Z informacji zawartych w piśmie z 12.02.2024 r. wynika, że 2 z nowo planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą realizowane na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Majkowska – Aleja Wojska Polskiego przyjętym uchwałą nr LV/764/2022 Rady Miasta Kalisza, dla którego została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Projekt tego dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z 29.11.2021 r., znak: WOO-III.410.769.2021.AM.1.

Kolejnych 6 przedsięwzięć dotyczy „przebudowy istniejących budynków i innych obiektów”, w odniesieniu do których w piśmie z 12.02.2024 r. stwierdzono, że „taki sam typ przedsięwzięć znajdował się również w pierwszej edycji Programu”. Realizacja tego typu przedsięwzięć jak wskazano w ww. piśmie „może nieść zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływanie dla środowiska”. Zaznaczono przy tym, że „oddziaływanie negatywne będzie miało związek jedynie z procesem inwestycyjnym i będzie ono krótkotrwałe”. Natomiast „pozytywny efekt przedsięwzięć będzie mieć za to charakter długoterminowy i stały, związany m.in. z poprawą energochłonności obiektów oraz z poprawą jakości powietrza”.

Wśród nowo planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 2 z nich „mają charakter nieinwestycyjny (działania społeczne)” i w związku z tym „nie będą wiązały się z jakimkolwiek oddziaływaniem na środowisko”.

Kolejne 3 przedsięwzięcia dotyczą „przebudowy dróg, placów i skwerów”, w odniesieniu do których w piśmie z 12.02.2024 r. stwierdzono, że „taki sam typ przedsięwzięć znajdował się w pierwszej edycji Programu”, a „przy ocenie oddziaływania na środowisko stwierdzono, że ten typ przedsięwzięć może mieć pozytywny wpływ na środowisko i będzie miał charakter wtórny, długoterminowy i stały”. Zaznaczono przy tym, że „wprowadzone do Programu zmiany polegają zaś na uzupełnieniu lokalizacji przedsięwzięć (w obrębie obszaru rewitalizacji, o którym mowa powyżej)”. Ponadto w projekcie zmiany Programu dodano, że „żadne z tych przedsięwzięć nie dotyczy remontu/przebudowy dróg, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. dróg o nawierzchnia twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km” oraz, że „ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć może być związane z przeprowadzeniem inwestycji a więc będzie miało charakter krótkotrwały i będzie ograniczone miejscowo jedynie do terenu objętego procesem budowlanym”. W projektowanym dokumencie wskazano również, że „jednym z celów przebudowy dróg na obszarze rewitalizacji jest ograniczenie oraz uspokojenie ruchu samochodowego, dlatego też wiązać się to będzie z pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym i stałym oddziaływaniem na środowisko oraz na jakość życia mieszkańców”.

Jedno z nowo planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych dotyczy „budowy nowego obiektu kubaturowego”. W odniesieniu do tego zadania w piśmie z 08.03.2024 r. wskazano, że „obecnie działka, na której planowana jest realizacja przedsięwzięcia jest pusta i znajdują się na niej fundamenty planowanego budynku”. Ponadto w piśmie z 12.02.2024 r. stwierdzono, że „taki typ przedsięwzięć również znajdował się w pierwszej edycji Programu”, a „przy ocenie oddziaływania na środowisko stwierdzono, że ten typ przedsięwzięć może

mieć zarówno pozytywny jak i negatywny charakter oddziaływania”. Wskazano, że „negatywny charakter będzie chwilowy, krótkotrwały i bezpośrednio związany z prowadzeniem procesu inwestycyjnego, zaś pozytywny charakter będzie stały i długotrwały”.

Ostatnie z nowo planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych dotyczy „budowy infrastruktury sieciowej (wodociągowej i kanalizacyjnej)”. Przy czym w piśmie z 08.03.2024 r. wskazano, że polegać ono będzie na „budowie lub przebudowie infrastruktury sieciowej w istniejących ciągach ulic”, a „długość sieci podlegających przedsięwzięciu nie będzie przekraczać 1km”. Dodano, że „prace inwestycyjne będą ograniczone do wybranych fragmentów ulic i nie będą wychodziły poza granice działek drogowych”. Ponadto w odniesieniu do tego zadania w piśmie z 12.02.2024 r. stwierdzono, że „podobny typ znajdował się w pierwszej edycji programu i podczas oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, że ten typ przedsięwzięć może mieć zarówno pozytywny jak i negatywny charakter oddziaływania”. Ponadto w projekcie zmiany Programu zaznaczono, że „oddziaływanie negatywne będzie miało związek jedynie z procesem inwestycyjnym i będzie ono krótkotrwałe”. Natomiast „pozytywny efekt przedsięwzięć będzie mieć za to charakter długoterminowy i stały, związany z poprawą jakości wody oraz gleb”.

W projektowanym dokumencie pokreślono, „że wszystkie przedsięwzięcia inwestycyjne mogą się wiązać z pewnym negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Będzie ono związane z przeprowadzeniem procesu inwestycyjnego. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i ograniczone miejscowo do placu budowy, tj. obszaru objętego inwestycją (najczęściej jest to konkretna nieruchomość)”. Ten „krótkotrwały negatywny wpływ na etapie realizacji inwestycji może wiązać się ze zwiększonym hałasem i zanieczyszczeniem powietrza podczas budowy oraz pracy maszyn i urządzeń budowlanych, które ustaną po zakończeniu robót budowlanych”. Natomiast „po zakończeniu inwestycji zmieni się charakter oddziaływania na pozytywny. Szczególnie pozytywny będzie wpływ takich przedsięwzięć jak termomodernizacje budynków, poprawa jakości nawierzchni dróg i chodników, zwiększenie ilości zieleni na terenach publicznych”.

W piśmie z 12.02.2024 r. napisano: „Wszystkie opisane w zmianie Programu przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie będą miały znaczenia transgranicznego ze względu na ich zasięg przestrzenny ograniczony w zasadzie do obszaru rewitalizacji Miasta Kalisza oraz dużą odległość Miasta od granic państw ościennych”. Wskazano również, że „nie przewiduje się także oddziaływania skumulowanego planowanych przedsięwzięć z uwagi na dużą rozciągłość tych działań w czasie oraz rutynowe przygotowywanie inwestycji wg ustalonych harmonogramów działań oraz dobry zwyczaj informowania zainteresowanych stron o planowanych terminach realizacji inwestycji z odpowiednim wyprzedzeniem”.

Z informacji zawartych w piśmie z 12.02.2024 r. wynika, że projekt zmiany Programu „stanowi niewielką modyfikację wcześniej uchwalonego dokumentu i nie wnosi nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, „dotyczy inwestycji, które nie wyznaczają ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, „nie spowoduje przekroczenia standardów jakości środowiska”, „nie spowoduje zwiększenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska”.

Na terenie miasta Kalisz znajdują się następujące obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.): specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Swędrni PLH300034, rezerwat przyrody „Torfowiska Lis” i pomniki przyrody.

W piśmie z 12.02.2024 r. wskazano, że obszar objęty projektem zmiany Programu to obszar „w pełni zurbanizowany i nie koliduje z obszarami chronionymi wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszarami

podlegającymi ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym”, a także że „zmiana Programu nie będzie oddziaływać na obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000”.

Biorąc pod uwagę charakter nowo planowanych w ramach projektu dokumentu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ich lokalizację w granicach jednej gminy na terenach zurbanizowanych, a także fakt, iż realizacja ustaleń projektowanego dokumentu będzie rozłożona w czasie i przestrzeni, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary chronione i zdrowie ludzi, w szczególności oddziaływania o charakterze skumulowanym i transgranicznym. W związku z powyższym, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o oś informuję, że zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 ustawy o oś dla projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kalisza uzgadniam możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie w związku z planowanymi inwestycjami dotyczącymi termomodernizacji oraz modernizacji budynków zwracam uwagę, że budynki stanowią potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jeryzka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. Prace związane z realizacją termomodernizacji budynków nie mogą naruszać zakazów obowiązujących w odniesieniu do zwierząt chronionych, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji, a w przypadku naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną zwrócić się do właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od obowiązujących zakazów. Zgodnie z art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych z uwzględnieniem art. 56 ust. 4, 41, 4b, 4c, 4d i 5 ustawy o ochronie przyrody.

Podkreślenia wymaga również, że istnienie zadrzewień i zakrzewień na terenach objętych projektem dokumentu, z dużym prawdopodobieństwem tworzy siedliska lęgowe, miejsca żerowania i odpoczynku wielu gatunków chronionych, w tym w szczególności ptaków. W związku z powyższym, istotne jest zwrócenie szczególnej uwagi, czy w analizowanych jednostkach znajdują się gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wymienione w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Uwzględniając powyższe stwierdzenie, należy podkreślić, że przed przystąpieniem do realizacji planowanych zamierzeń, w celu ochrony gatunków wykorzystujących tereny przeznaczone do zainwestowania, konieczne staje się przeprowadzenie inwentaryzacji, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi. Jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć zakazy w stosunku do zwierząt, roślin, grzybów podlegających ochronie, należy:

- w pierwszej kolejności, jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku (zapobieganie), lub

- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym,
- uzyskać stosowne zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska na odstępstwa od tych zakazów.

Ciek wodny wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami i roślinnością szuwarową z dużym prawdopodobieństwem tworzy siedliska lęgowe, miejsca żerowania i odpoczynku wielu gatunków chronionych, w tym w szczególności ptaków i płazów. W związku z powyższym, istotne jest zwrócenie szczególnej uwagi, czy na terenach wzdłuż cieku, znajdują się gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, wymienione w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Agnieszka Kawicka
Kierownik Oddziału Ocen Strategicznych
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)